

Børne- og Undervisningsministeriet
Departementet
AGRGRUND@uvm.dk
Rosa.Navarro.Hammer@uvm.dk

Dato: 4. marts 2022

Høringsvar til udkast til lovforslag om ændring af lov om folkeskolen, lov om kommunal indsats for unge under 25 år, lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet og lov om kommunale internationale grundskoler (Fremtidigt evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen mv.)

Skole og Forældre takker for invitationen til at afgive høringssvar – og for at være med til at kvalificere arbejdet i Sammen om skolen.

Indledningsvist bemærkes, at det er helt afgørende, at der bevilges støtte til at understøtte den nødvendige vidensdeling og kompetenceudvikling for at implementere lovens intentioner i skolebestyrelsen og skolens samlede ledelse, så det kan virke i hverdagens praksis for elever, ansatte og forældre. Det er afgørende med ejerskab og fælles forståelse mellem skolens parter på de enkelte skoler, hvis de nationale visioner skal blive til virkelighed. Derfor opfordrer Skole og Forældre til, at der sikres en national implementeringspulje som forudsætning for at skabe et rimeligt grundlag for den kommende indsats.

Tidlig indsats i forhold til ordblindhed

Det er godt og rigtigt at styrke indsatsen i forhold til ordblindhed. Det er især godt, at ordningen baserer sig på samråd med forældrene og giver forældrene et retskrav på at få deres barn testet med risikotesten for ordblindhed senest i 1. klasse, uanset skolens vurdering af barnets læsefærdigheder.

Skole og Forældre bakker op om den foreslåede ordning.

Styrket opsporing af højt begavede elever

Det er Skole og Forældres erfaring – blandt andet fra samtaler med både forældre og fagprofessionelle i Forældrerrådgivningen – at folkeskolen har en udfordring med at tilbyde rammer, aktiviteter og undervisning, som giver højt begavede elever en god skolegang. Det er acceptabelt, at det er skolens leder, som vurderer, om screening for høj begavelse er relevant. Blot har vi et ønske om, at det kommer til at fremgå af lovens bemærkninger, at lærere og forældre kan indstille eleven til screening.

Vi må dog understrege, at det er nødvendigt, at lovgivningens intentioner bliver fulgt op med klare retningslinjer for og vejledning i at skabe rammer, undervisningsaktiviteter og

undervisningsdifferentiering, som hjælper højt begavede børn. Der er ellers risiko for øget konfliktgrundlag, hvis lovgrundlaget alene stiller krav om øget opsporing uden støtte til bedre løsninger og kapacitet.

Skole og Forældre bakker derfor op om intentionen og den foreslåede ordning.

Afskaffelse af begrebet ikkeuddannelsesparat

Begrebet "ikkeuddannelsesparat" er oplagt uheldigt, og det er godt at få det afskaffet. Sprogændringer løser dog ikke den reelle udfordring for de elever, som oplever uddannelsesparathedsvurderingen som et pres. Det er oplagt som det første at afskaffe vurderingen og i stedet blot sige, at alle elever skal have en uddannelsesplan, og så indføre individuel vejledning for alle elever.

Skole og Forældre ser derfor frem til arbejdet i Sammen om skolen om en grundlæggende justering af uddannelsesparathedsvurderingen.

Obligatorisk redskab til sprogvurderinger i børnehaveklassen

Tidlig indsats i forhold til sprogproblemer og en undervisning, som tager udgangspunkt i det enkelte barns sproglige forudsætninger og princippet om undervisningsdifferentiering, er vigtig. Det er derfor også udmærket at indføre et obligatorisk redskab, som kan sikre, at sprogvurderingen foretages efter samme standarder i hele landet.

Mere grundlæggende er det dog et problem, når sprogvurderinger bruges til at lade elever gå en klasse om, blive tvunget på sommerskole eller køres i bus til andre skoler. Disse foranstaltninger kan virke kontraproduktive for sårbare og små børn. Der bør derfor sikres støtte til kapacitet og faglig indsats på de skoler, som har børn med behov for øget støtte til sprogindlæring.

Skole og Forældre bakker derfor op om den foreslåede ordning.

Folkeskolens Nationale Færdighedstest og test i overgangsperioden 2022/23 – 2025/26

Forslaget om at give forældrene adgang til de anvendte opgaveformuleringer og elevens svar, hvis forældrene anmoder om det, er god og rigtig, da det netop kan forbedre forældrenes mulighed for at understøtte deres børns læring. Enhver formidling af elevernes testresultater skal dog altid følges op af feedback til den enkelte elev og hjemmet og indeholde anbefalinger til, hvordan elevens faglige udvikling kan understøttes. Der er således behov for at styrke skolernes feedbackkultur til eleverne og passende dialog med forældrene om deres børns trivsel og faglige udvikling.

Af den foreslåede § 13 a, stk. 1 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om frivillig anvendelse af testene. Skole og Forældre noterer med tilfredshed, at det i bemærkningerne slås fast, at skolebestyrelsen som led i fastsættelsen af principper for skolens virksomhed, jf. folkeskolelovens § 44, stk. 2, kan træffe beslutning om, at skolen afholder eller ikke afholder frivillige test. Det er netop vigtigt, at denne beslutning kan tages lokalt.

Skole og Forældre støtter bestræbelserne på at tilrettelægge de obligatoriske tests, så de understøtter den pædagogiske praksis og modvirker teaching to the test-kultur. Det er derfor godt, at der i lovens bemærkninger er lagt op til at Folkeskolens Nationale Færdighedstest og test i overgangsperioden skal ligge i begyndelsen af skoleåret, så de kan benyttes i planlægningen af undervisningen og kan give lærer, elev og forældre viden om, hvor der er behov for særligt fokus i undervisningen.

Forslaget om at afskaffe folkeskolelovens § 55 b må forstås som et ønske om at understøtte behovet for indblik i og en åben debat om forholdene på den enkelte skole, og det er i sig selv prisværdigt. Men

det indebærer også en risiko for, at skoler bliver "sat i gabestok". For skolebestyrelserne er det imidlertid afgørende nødvendigt for varetagelsen af tilsynet med skolen at have indblik i disse data. Hvis man skulle overveje at droppe forslaget om at afskaffe § 55 b, er det således nødvendigt, at der i stedet fastsættes klare regler, som siger, at skolebestyrelserne skal have adgang til disse data som grundlag for deres medansvar for udvikling af skolens faglige niveau.

Meddelelsesbog i stedet for elevplaner

Den skriftlige underretning til eleverne og deres forældre som led i den løbende evaluering har længe trængt til en revitalisering. Den nuværende løsning virker over-engineered, så en ny løsning skal bedre imødekomme elevers, skole og forældrenes behov. Skole og Forældre ser derfor positivt på forslaget om meddelelsesbogen.

Det er vigtigt, at forældrene løbende får viden deres børns udbytte af skolegangen, så der er et godt grundlag for dialogen mellem skole og hjem som gavner eleverne og styrker forældrenes tilknytning til skolen.

Formuleringen af de foreslåede paragraffer udmærker sig ved, at der ikke er begreber som fx "almindelig meddelelsesbog" og "udvidet meddelelsesbog", men blot "meddelelsesbog" som generel standard.

Af bemærkningerne fremgår det, at der ikke er noget formkrav til meddelelsesbogen ud over, at den skal være skriftlig, og at man lader det være op til hver enkelt skole eller kommune, om meddelelsesbogen skal være digital eller udarbejdes i papirform. Det er for så vidt fint, at der gives frihed til lokalt at finde den løsning, der passer bedst, men det er også nødvendigt, at der stilles krav om, at det i den løsning, man vælger lokalt, er muligt for forældrene at orientere sig i historikken, så man kan dokumentere indgåede aftaler. Den manglende dokumentation er i praksis en udfordring på forskellige skoler i landet, som gør det svært for forældrene at samarbejde om elevens vilkår, når der er udfordrende sager. Idealet om det tillidsfulde samarbejde mellem skole og forældre forudsætter, at der er styr på den nødvendige dokumentation. Det kan også være relevant at se på, om der er ledere, som mangler den nødvendige uddannelse i dette. Derudover er det oplagt, at ministeriet bør tage ansvar for at udvikle en brugbar digital løsning, som man så kan vælge at bruge lokalt.

Der er også i bemærkningerne taget med, at skolebestyrelsen i fastsættelsen af principper for samarbejdet mellem skole og hjem, jf. folkeskolelovens § 44, stk. 2, nr. 5, skal fastsætte principper for skolens arbejde med meddelelsesbogen, og at det fx kan omfatte temaer, der typisk vil skulle inddrages i meddelelsesbogen, ligesom det vil kunne omfatte beslutning om, at også andre fag end dansk og matematik vil skulle omtales i meddelelsesbogen. Her er det Skole og Forældres klare anbefaling, at skolebestyrelserne *forpligtes* til at forholde sig til, hvordan forældrene får underretning om andre fag end dansk og matematik.

Skoleudviklingssamtaler i stedet for kvalitetsrapporter

Skole og Forældre bakker op om forslaget om at afskaffe kvalitetsrapporterne til fordel for skoleudviklingssamtaler.

Det er i bemærkningerne anført, at det vil "være naturligt, at skolebestyrelsen forinden har drøftet skolens udviklings- og indsatsområder, således at skolebestyrelsens perspektiver er velbelyste forud for samtalen." Det er en alt for blød formulering, som betyder, at det vil kunne forekomme, at skolebestyrelsens perspektiver ikke er taget med til samtalen. Det naturlige i enhver organisation, virksomhed eller institution er, at bestyrelsen er en aktiv part i samtaler om udvikling af organisationen, virksomheden eller institutionen – og således også i folkeskolerne. Skole og Forældre foreslår derfor,

at skolebestyrelserne skal deltage i udviklingssamtalerne – eller i det mindste i dele af samtalerne. Det bør også skrives ind i bemærkningerne – eller direkte ind i minimumskravene i § 40 a, stk. 2 – at skolebestyrelsen forinden skoleudviklingssamtalen *skal* drøfte skolens udviklings- og indsatsområder, så skolebestyrelsens perspektiver er velbelyste og en del af samtalen.

Derudover er det vigtigt og bør fremgå at lovens bemærkninger, at datagrundlaget for skoleudviklingssamtalen er tilgængeligt for skolebestyrelsen, inden skolebestyrelsens drøftelse af skolens udviklings- og indsatsområder.

I forhold til lovgivningen om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne vil det i øvrigt være en hjælp, hvis det også skrives ind i lovens bemærkninger, at referatet fra skoleudviklingssamtalen skal være offentligt tilgængeligt på skolens hjemmeside.

Udviklingsliste

Intentionen med en udviklingsliste over skoler, der har behov for styrket opmærksomhed på deres udvikling for at undgå vedvarende dårlig kvalitet og krav om en handlingsplan for disse skoler, er god. Den foreslåede § 57 d, stk. 3 bør dog formuleres sådan, at det er tydeligt, at udarbejdelsen af udviklingsplanen skal ske *i samarbejde* med skolen, så vi undgår, at dem, der skal løfte opgaven, ikke bliver inddraget eller blot får et pålæg "oppefra".

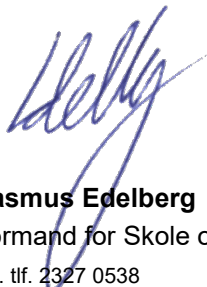
Forslaget om, at der i folkeskolelovens § 57 d indsættes et nyt stk. 5, 2. pkt., hvorefter der forinden drøftelsen i kommunalbestyrelsen skal indhentes en udtalelse fra skolebestyrelserne om handlingsplanen, har Skole og Forældres fulde opbakning.

Skole og Forældre ser i øvrigt frem til at deltage i fastlæggelsen af de objektive kriterier for udviklingslisten i Sammen om skolen.

Mulighed for indkomstafhængigt tilskud til madordninger

Skole og Forældre tilslutter sig intentionen og det konkrete forslag om, at kommunerne skal have mulighed for at differentiere tilskud til forældre på baggrund af indkomst, da det vil udbrede muligheden for skolemadsordninger, hvilket, vi har erfaring med, giver bedre fysisk og psykisk velvære for den samlede gruppe elever, uanset hvilket hjem de kommer fra.

Med venlig hilsen

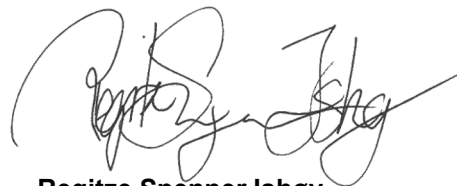

Rasmus Edelberg

Formand for Skole og Forældre

Dir. tlf. 2327 0538

rae@skole-foraeldre.dk

Regitze Spenner Ishøj

Næstformand for Skole og Forældre

Dir. tlf. 2989 7267

rsi@skole-foraeldre.dk